

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1217307/8

בבית הדין הרבני האזורי ירושלים

לפני כבוד הדיינים:

הרב יצחק אושנסקי – אב"ד

התובעת: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד משה יעקב קרו)

נגד

הנתבע: פלוני (ע"י ב"כ עו"ד גרמי שטרן)

הנדון: אין תוקף להארכת תקופת עיכוב הליכים בהליך לישוב סכסוך, אם לא נשלחה על כך הודעה לצדדים עצמם

החלטה

לפנינו בקשת התובע למחיקת תביעת הגירושין בשל כשל פרוצדורלי – הגשת התביעה לפני המועד שהיתה יכולה להיות מוגשת בהתאם לחוק להסדר התדיינויות במשפחה (הוראת שעה), תשע"ה-2014 (להלן: "חוק להסדר התדיינויות").

אף תגובת המשיבה נקראה.

ובכן, ביום י"ג באדר ב' תשע"ט (20.3.2019) הגישה האישה בקשה ליישוב סכסוך אל בית הדין הרבני. בעקבות כך קיבלו האישה והאיש הזמנה לפגישת מהו"ת (פגישת מידע, הערכה ותיאום) ליום י"ד באייר תשע"ט (19.5.2019), מועד הגולש מעבר ל- 45 יום הקבועים בחוק. על פי הרשום במערכת הממוחשבת של בית הדין בתיק הצדדים, עולה כי שני הצדדים קיבלו לבקשתם הרשאות להיכנס לצפייה באתר הצדדים דרך אתר האינטרנט של בתי הדין הרבניים.

ביום ז' באייר תשע"ט (12.5.2019), 53 יום לאחר הגשת הבקשה ליישוב סכסוך (ואגב אל תיק בית הדין הגיעה ההודעה למחרת, ביום 13.5.2019), הוציאה יחידת הסיוע בבית הדין הודעה לצדדים על הארכת תקופת עיכוב ההליכים ב- 15 ימים נוספים לשם ניהול פגישות המהו"ת מעבר ל- 45 הימים הקבועים בחוק, וזאת בהתאם להוראת סעיף 3(ב) לחוק להסדר התדיינויות.

בהתאם לעדכון מיחידות הסיוע, שני הצדדים הופיעו לפגישת המהו"ת בתאריך י"ד באייר תשע"ט (19.5.2019), פגישה אשר לא צלחה, ולא הביאה להסכמה בין הצדדים, ובעקבותיה נשלחה אל בית הדין הודעה לפי טופס 3 לתקנות להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה (הוראת שעה), תשע"ו-2016, בה הצדדים מודיעים לבית הדין כי הם לא הגיעו להסכמה על המשך ההליך ליישוב הסכסוך בהסכמה.

לאחר קיום פגישת המהו"ת שלא צלחה והודעת הצדדים, הגישה האישה אל בית הדין הרבני ביום כ"ב באייר תשע"ט (27.5.2019) תביעה לשלום בית ולחילופין תביעה לגירושין ובכרוך אליה תביעת מזונות אישה וילדים, משמורת כתובה וחלוקת רכוש.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

תביעה זו הוגשה על ידי האישה 68 יום לאחר הגשת בקשתה ליישוב סכסוך, דהיינו לאחר תום 60 ימי תקופת עיכוב ההליכים הקבועים בסעיף 3(ה) לחוק להסדר התדיינויות (45 ימים מהו"ת + 15 ימי צינון), ובתוך במסגרת 15 ימי הקדימה של מגיש הבקשה, לפי סעיף 4 לחוק.

בעקבות כך, למחרת ביום כ"ג באייר תשע"ט (28.5.2015), הגיש האיש אל בית הדין בקשה למחיקת התביעה על הסף. בבקשתו זו עדכן האיש את בית הדין על הודעת יחידות הסיוע על הארכת תקופת עיכוב ההליכים ב- 15 יום, לפי סעיף 3(ב)(3) לחוק, דבר המביא לכך שתקופת עיכוב ההליכים מתארכת למשך 75 יום מיום הגשת הבקשה ליישוב סכסוך (60 ימי מהו"ת + 15 ימים צינון). על כן, טוען האיש, כי לפי חישוב זה, לפי חשבון סיום ימי תקופת עיכוב ההליכים, ניתן להגיש תביעה רק החל מיום א' בסיון תשע"ט (4.6.2019). יוצא אם כן, לפי טענתו, כי האישה הגישה את תביעתה בתוך תקופת עיכוב ההליכים, ועל כן תביעתה בטילה ויש למחקה.

בעקבות בקשת האיש הגישה האישה למחרת, בתאריך ביום כ"ד באייר תשע"ט (29.5.2015), בקשה מצדה אל בית הדין הרבני לדחיית בקשת האיש ולקבלת תגובתה. בתגובתה זו מציינת האישה כי הודעת יחידת הסיוע על הארכת תקופת עיכוב ההליכים מעולם לא נשלחה אליה ולא נשלחה על ידיהם רק אל תיק בית הדין. לדבריה, מאחר שעל פי החוק להסדר התדיינויות בהארכת תקופת עיכוב ההליכים ב- 15 ימים נוספים על יחידות הסיוע להודיע זאת "לערכאה השיפוטית ולצדדים", ויחידות הסיוע לא הודיעו זאת לצדדים, הרי שאין להודעת ההארכה כל תוקף חוקי, ותקופת עיכוב ההליכים מסתכמת ב- 60 יום, ואילו את תביעתה היא הגישה לאחר תקופה זו.

וטוענת האישה, כי הודעות יחידת הסיוע נשלחו 52 ימים לאחר הגשת הבקשה ליישוב סכסוך (למעשה מדובר ב- 53 יום, מאחר שבחודש מרץ היו 31 ימים), הרי שהארכת התקופה על ידי יחידת הסיוע נעשתה לאחר תום 45 הימים העומדים לרשות יחידות הסיוע לקיום פגישות המהו"ת.

לאחר העיון בטענות הצדדים, נבהיר ונכריע כך:

אכן, לפי הוראת סעיף 3(ב)(3) לחוק להסדר התדיינויות: "רשאית להאריך את התקופה, פעם אחת, ב-15 ימים בהודעה לערכאה השיפוטית ולצדדים", ובמקרה זה יחידת הסיוע עדכנה רק את בית הדין ולא הודיעה לצדדים.

מטענות הצדדים עולה השאלה האם האמירה "בהודעה לערכאה השיפוטית ולצדדים" – היא תנאי שבלעדיו אין תוקף להארכה של יחידת הסיוע, או שזוהי הוראה פרוצדוראלית גרידא שאינה מאיינת את ההארכה.

תכליתו של מתן האפשרות בחוק להארכת תקופת עיכוב ההליכים ב- 15 ימים על ידי יחידת הסיוע, היא לאפשר לצדדים הארכה של התקופה המוקדשת לפגישות המהו"ת, כאשר 45 ימים שבחוק אינם מספיקים עבורם לצורך קיום פגישות המהו"ת, מכל סיבה שהיא, כשלרוב, הסיבה נובעת מהעומס הרב המוטל על יחידות הסיוע, כמו במקרה שלפנינו.

יוצא אם כן, שעיקר תכליתה של הארכת התקופה ב- 15 יום על ידי יחידת הסיוע, נועדה בראש ובראשונה עבור הצדדים, כדי לאפשר להם קיום פגישות מהו"ת. על כן, תנאי זה של הודעה לצדדים אל הארכת התקופה – הוא תנאי הכרחי אשר מלבדו אין תוקף ומשמעות להארכת התקופה. מאידך גיסא, הודעת יחידות הסיוע לערכאה המשפטית, נראה כי היא תנאי פרוצדורלי בלבד אשר אי-קיומו אינו מאיין את תוקפה של ההארכה.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

לכך יש להוסיף, כי עצם הגבלת דרכם של הצדדים אל ערכאות המשפט הנעשית בתקופת עיכוב ההליכים, מעצם פגיעתה היסודית בזכות הגישה לערכאות, יש לפרשה בצמצום.

נוסיף ונציין, כי מבדיקת תיעוד כניסת הצדדים ל'אתר הצדדים' במערכת מחשוב תיקי בתי הדין הרבניים, עולה כי בשונה מבא כוח האיש, שאכן ביצע כניסות רבות ותכופות אל תיקי הצדדים, הרי שבא כוח האישה לא ביצע כניסות אלו בתקופה המדוברת, ויוצא אם כן, כי אכן באמת ובתמים האישה ובא כוחה לא ידעו על קיומו של מכתב הודעה זו של הארכת תקופת המהירות ב-15 יום על ידי יחידות הסיוע.

לאור כל האמור, נראה להכריע:

1. במקרה זה לא התקיימו התנאים להארכה של תקופת עיכוב ההליכים ב-15 יום, ואין להארכה תוקף משפטי.

2. משכך, האישה הגישה את תביעתה לאחר תום תקופת העיכוב, במסגרת 15 ימי הקדימה הקנויים לה.

3. משכך, בקשת המבקש לסגירת התיק, נדחית.

ניתן לפרסם לאחר השמטת פרטים מזהים.

ניתן ביום ד' בסיון התשע"ט (07/06/2019).

הרב יצחק אושנסקי

עותק זה עשוי להכיל שינויי ותיקוני עריכה